

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 19. lib. Exodi, in quo describitur specialis
cura Dei pro incolumentate Israëliitarum, Pactum ejus initum de debita
depositione ad legem accipiendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

sapiat; atque hinc humili auri excipienda esse aliorum consilia. Sic etiam Paulus etsi Galatarum 1. profiteatur: se Evangelium non accepisse ab hominibus, sed à Jesu; attamen cum Barnaba se contulit Ierosolymam, consulturus Apostolos de circumcisione Actorum 15. testatur pariter regius vates Psal. 104. senes Ægypti non recusasse instrui, & illuminari à juvēne Josepho: *Uit erudiret Principes ejus, & senes ejus Prudentiam doceret.* Quin imo æterna Patris sapientia non dignata est Philippum consultorem adhibere Joan. 6. quærens ex ipso: *Unde ememus panes?* adhortor te ergo verbis S. Vincent. Ferrer. Serm. 1. Dom. 1. quadrages. dicentis: *Noli tibi credere, non erubescas egere praesidiis, quibus non egebat Christus, & tamen non negligebat, ut te doceret.* Sic age præsertim in rebus arduis, & animæ tuæ salutem concernentibus: alias *Stulto labore consumeris.* Meliores autem non repieres consultores, quam tales, quales ad consilium adhibendos Deus præscripsit v. 12. hujus cap. viros videlicet *timentes Deum, & in quibus veritas.*

FASCICULUS XVII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 19. lib. Exodi, in quo describitur specialis cura Dei pro in columitate Israëlitarum, Pactum ejus initum de debita depositione ad legem accipiemandam.

N.100. Considera i. **D**EUM non solum Israëlitas Viatores teste S. Scriptura citati cap. v. 4. portâsse super *Alas aquilarum*, ne quid injuriæ ipsis obtingeret, sed quotidie par obsequium præstare Christianis per assistentiam Angelorum Custodum, dum cantat regius vates Psal. 90. *Angelis suis mandavit de te, ut custodian te in omnibus viis tuis.* Non tam industrie sollicita Mater omnem cultrum semovet, ne infantulus cum arripiens sibi damnum inferat, quantum custodes Angeli omnem removere à nobis student occa-

occasionem, quæ aut animæ aut corpori nostro obesse posset. Cùm Cardinalis quidam in Gallia gemmam centum centum millibūs aureorum æstimatam, alterius custodiæ credidisset: ille tantam ei curam impedit, ut diu noctuque propè cor illigatam servarit. Eadem sanè curâ Angeli Christianos velut gemmas, infinito valore pretiosi Sanguinis Christi emptas, custodiunt; quare de illis mox citatus vates eodem psalmô fatetur: *In manibus portabunt te, ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum.* Hanc custodiam considerans mellifluus Doctor cuilibet Christiano gratulatur Serm. 77. in Cant. asserens: *Benè tecum agitur in loco peregrinations tue: de Cœlo, de terra venit tibi auxilium, qui custodiunt te, non dormitant, neque dormiunt custodes tui Angeli Sancti, vigiles tui Spiritus.* Laudamus solerter illam custodiam, quam Sponsus adhibet, ut Sponsam suam ab omni malo indemnem servet. Verum hæc suâ duratione longior non est, quâm fuerit pulcritudo sponsæ. Quamprimum sive morbo sive aliâ inopinatô casu disformitas accesserit, illicò recedet custodia, relinquetur sponsa, quidquid ei dein mali obvenerit, non curabit sponsus. Laudemus potius custodiam Angelorum, quæ etiam tunc non interrumpitur, quando Christianorum animæ per lethales culpas fuerint adeò deformatae & defœdatae, ut horribiles fiant oculis talium Custodum. Apes odoratu sunt adeò delicatâ, ut propè foeditum cadaver morari non valeant: quin ne flores quidem jam marcescentes & languidas attingant. Mundissimi econtra hi Spiritus & omnis labis immunes constanti vigilantiâ animæ peccatri adhærent, & nullatenus ei tergum obvertunt, id confirmante S. Scripturâ cap. 25. Exodi: *Non dimittet, cum peccaveris.* Cui Christiane Lector adscribas: tot inter pericula te commorantem, non perdidisse vitam corporis & animæ, nisi Angelo custodi? cui alteri debes: *Quod aliis naufragentibus deveneris ad portum, quâm huic ductori?* ajunt Naturalistæ pavonem tam beneficum quam formosum, occulto quôdam naturæ Magisterio cognoscere, ubi locorum lateant venena, quôd ocius occurrat, ac streperâ voce, alarumque agitatione tamdiu impetat vas venenum reconditum habens, donec illud diffringat, aut evertat saltem, & si in terra lateat, pedibus illud effodiat. Hoc planè, & plura alia moluntur custodes illi cœlestes: quidquid vel in terra vel in aere, vel quoque tandem in loco noxiū delitescit, quod creditis sibi clientibus obesse possit, omnî conatu removere student. O quam igitur non

R 3

sibi

sibi antè suis obsequiis obstringunt! quām gratam exigent mentem!

N.101.

Considera 2. Per illos dies, quibūs durantibūs Deus voluit Israēlitas præparari ad excipiendam legem, moraliter loquendō intelligi posse, dies illos, quos acceptā jam legē gratiæ vivunt Christiani, & quibūs expletis erunt coram Judice Christo comparituri, ut rationem reddant de ipsa observantia legis. Mugient tunc tonitrua austeri Judicis, impios de totiès transgressa lege increpantis. Fulminum instar erunt accusations Dæmonum. Ipsa peccata nunquām satis per pœnitentiam expiata, horrendos crient fragores. Nubes & caligo terroris totam circumdabit animam. Audiet peccator Christianus à Christo Judice illa Jeremiæ verba cap. 8. *Ubi sunt Dii tui, quos fecisti tibi? surgant, & liberent te in die afflictionis tuae.* In quibus majorem locaveras fiduciam, quām in me Deo tuo. Quarum leges observasti exactissimè, legibūs meis flocci habitis. Succurrat nunc tibi gloria & Pompa Diaboli, cui in Baptismo quidem renunciaveraς, me humilem fecuturus, sed adultior factus, ei totum devovisti, repletus superbiā & contemptu legum mearum. Præstent nunc tibi auxilium tot congestæ opes, tot comparata prædia, tot erectæ domus, quibus omnibus totum pectus tuum consecrasti, surdā avie excipiens hoc præceptum meum: *Fili præbe mihi cor tuum.* Adjuvent nunc te amici, à quibus animatus es, meas transgredi leges adsint tibi adulatores, qui proposita tua, meis præceptis contraria, approbarerant. Defendat te nobilitas Prosapiaæ tuæ, quæ te arrogantem & temerarium reddidit. Protegat te virium tuarum fortitudo, quæ te audacem fecit. Hæc aut his similia audiens peccatrix anima, quid aliud dicet, quām: *Cadite montes super nos & colles operite nos.* *Quid satiuri sumus,* ait S. Chrysost. homil. 10. in 2. Corinth. *Cùm Deum offendimus, illius occurremus?* nam si quis est mente & sensu præditus, is certe gehennæ pœnam tolerare malit, quām coram adverso Deo stare. In comparatione illius Infernales flammæ rosæ erunt, serpentum morsus erunt escula: Dæmonum flagella erunt blanditiæ, tenebricosum illud Tartari antrum erit serenum Pallatum, inconditi damnatorum clamores erunt dulcis musica. Verbō omnia tormenta per integrā aeternitatem ferenda, damnati forent levius, quam unicum Judicis tremendi aspectum, & austram increpantis vocem. *Quid ergo facies christiane Lector, dum adhuc vocat?* quām cum Moysè divinis obsecunda-

cundare verbis quæ jubent, Israélitas *sanctificari* lavandō vestimenta peccatricis animæ per amaras pœnitentiæ lacrymas. Non audias tantum leges Dei tui, sed vide, ut iis conformiter vivas, nec unam quidem temerè transgrediendō. *Beati sunt servi illi, quos cùm venerit Dominus invenerit vigilantes.* Lucæ 12.

Doctrina 2.

Desumpta ex capite 20. & 21. lib. Exodi, in quibus describitur Dei Clemētia, Populi pavor, & Ritus formando Altari præscriptus. Lex de ser- vis homicidis, bove cornupēta &c.

Considera I. **Q**uanta Dei sit Misericordia & Clementia erga homi-
nes : ut offensus vindictam non extendat ultra ter-
tiam vel quartam generationem, prout S. Scriptura citati cap. V. §.
testatur : *Visitans iniuriam in filios in tertiam & quartam generationem;* e-
contra gratias & beneficia sua extendat in *Millia*. Adeò : ut dicat S.
Laurentius Justin. Serm. in Festo Corp. Chr. *Si Authoris tui dona dinu-*
merare volueris, arenam mari, guttas pluviarum & multitudinem reperies supera-
re stellarum. Sex tantummodò dies olim insumpserat creandō uni-
versum Mundum, quadraginta autem impendit, quando aquis Diluvii destruxit creatā, ostensurus per hoc, quām promptus & velox
sit in conferendis beneficiis, quām tardus in vindicando. Simon de
Cassia exactiū perpendens Dei clementiam, peracutè afferit: Deum
peritissimum *Aucupem agere.* Quantam diligentiam auceps inpendit
capiendis aviculis, percurrentes silvas, pervagans remora ascendens pe-
tras ? nunc tenaces præparat viscōs, nunc iusidiosas virgas tegit fron-
dibūs, nunc domesticas aves, qui alias suō cantu decipient, disponit.
Adaptat retia, restes funesque explicat : se ipsum intra silvarum du-
menta recondens, avidè omnem speculatur occasionem, quā in cas-
ses agat, suā arte deceptas aviculas. Haud aliter se gerit Christus er-
ga humanum genus, quare frequenter divinis in litteris nomen ven-
toris sortitus est. Quot verba per Evangelium librosque spirituales
loquitur, tot retia explicat : quot præmia se sequentibus spondet, tot
tenaces viscōs præparat : quot metaphoris & parabolis uitur, tot
veluti arborum frondibūs dulces abscondit dolos : quot viros Apo-
stolicos, tot quoque aves domesticas hábet, optime instruetas, qui
pecca-